

obedu. Tedaj je brala staro nabožno knjigo, ali — ako je bilo poleti, sedela je na vrtu. Nekoč se nas je več zbralo, pa smo zapeli. Mati je veselo prisedla k nam. To je bila njena edina zabava.

Toliko dela, tako malo zabave, a pri tem tako vesel more biti le človek plemenitega, čistega srca.

Prišel je v našo vas blazen židovski berač. Bil je na pol nag, bos in in razoglav. Na rami je imel veliko vrečo cunj. Na vsaka vrata je pisal s kredo imena in številke. Otroci so skakali okrog njega ter mu nagajali. Ko je mati to opazila, je ukazala otrokom, naj mirujejo. Sosedov Tonček pa je vkljub temu zagnal pest blata v berača. Moja mati je skočila za njim ter ga kaznovala. Kmalu na to je prišla k nam soseda, hudā kakor gad.

„Strina, kdo vam je dal pravico pretepati mojega Tončka?“

Mati jo je pogledala ter rekla: „Res, prenačila sem se —“

„To si mislim — in zato —“

„Potrpite, da vam še nekaj povem,“ je rekla mati; „kazni ni zaslužil vaš Tonček, — ampak vi sami! Boste videli, da bo ometaval kdaj še vas z blatom.“ „Kdo vé, kakšni pa bodo še vaši!“

„Nesreča za me, ako jih svet izpridi — ali jaz ne bom kriva.“

(Konec prih.)

Listje in cvetje.

Iz zaklada naših pregovorov.

46. Naklo se ne ustraši kladiva.

Jako zanimivo je opazovati kovača pri kovanju. Ako kuje drobne in tanke reči, se čudimo njegovi urnosti in spretnosti; ako pa obdeluje debelo železje, nam je posebno všeč njegova moč, s katero vihti težko kladivo in tako krepko udriha, da kar iskre prše na vse strani, da se zemlja stresa pod njim. Še mogočnejše udarja v tvornicah ono orjaško kladivo, katero goni sopar ali vodna moč, takozvani „norec“.

Ubogo naklo, si mislimo, ki mora prenašati take udarce in tolikrat! Nič se ne bojte; ne bo se poškodovalo, ne bo se razbilo. Narejeno je iz trdne tvarine in dobro je utrjeno. O, naklo se ne ustraši kladiva!

Zdaj boste pa tudi lahko razumeli pomen tega pregovora. Daje nam dvojen jako znamenit in potreben nauk: a) „Tudi mi moramo biti kakor naklo!“ b) „Ne smemo biti kakor naklo!“

a) Na zemlji je treba mnogo trpeti. Noben človek ni brez križev in težav. Ker se torej ne moremo izogniti vsem bridkostim in stiskam, moramo biti močni in junaški — trdno naklo — da voljno in udano prenašamo slehrno neprijetnost, ki nam jo pošlje božja previdnost. Le vzdihovati in tarnati v nadlogah, ni možato; marveč kadar nas zadene kaj hudega, takoj odločno vzkliknimo: Naklo se ne ustraši kladiva! Ako se da neljuba reč še popraviti ali odstraniti, krepko zastavimo svoje moči in odstranimo nadlogo; ako se pa ne moremo ubraniti nesreče, jo junaško potrpiamo iz ljubezni do Boga.

Najhujše in najnadležnejše težave pa so dobremu kristjanu izkušnje, ki ga vabijo v nepoštenost in greh. Tem nasproti bodi pa vsak še posebno vselej in povsod trdno in nepremakljivo naklo, — neupogljiv plemenit značaj, ki ga ne more premotiti nikarkršna podlost in nepoštenost.

b) Napačno bi pa bilo, ko bi se naloga zamenjala, ko bi bilo železo ali druge kovine, ki jih kuje kovač, tako trdo kot naklo. Kovaško delo bi bilo brezuspešno! Tako prazno in žalostno delo opravljajo vzgojitelji in učitelji pri onih trdovratnih, svojeglavnih, brezčutnih in zanemarjenih ljudeh, katerih se nič ne primejo lepi nauki, svarilni opomini in

dobri svēt, kateri se ne zmenijo za božje milosti in pomočke, ki jih nudi sveta cerkev v blaženih srca in v dosego zveličanja. To nesrečno vrsto ljudi omenja katekizem pri 5. in 6. grehu zoper svetega Duha. („Do lepega opominjanja imeti otrpnjeno srce; v nespokornosti trdovratno ostati.“) Bog ne daj, da bi kdaj bil kateri izmed „Vrtčevih“ čitateljev tako neobčutno naklo!

Za zbirko lepih misli.

Nihče ne more služiti dvema gospodoma. Te Gospodove besede veljajo prav posebno o naših mislih. Naša duša namreč ne more hkrati temeljito misliti več misli. Ako se prav resno zatopi v eno misel, pa za nekaj časa pozabi na vse drugo. To lastnost naše duše znajo dobri ljudje izvrstno porabiti: napravljajo si bogato zalogo lepih in plemenitih misli, da slabe in podle ne najdejo več prostora. Misli torej vedno kaj dobrega in pametnega, pa te bodo pri miru pustile slabe in nespametne misli!

* * *

Zastonj. Sveti apostol Pavel je zapisal v listu do Korinčanov te-le tehtne besede: „Opominjamo vas, da zastonj ne prejimate milosti božje!“ Kako žalostno bi bilo, mladi čitatelj, ko bi se kdaj tudi tebi moral očitati tak zastonj. Glej, koliko milosti od prvih dni tvojega življenja — ali naj bi bilo vse zastonj. Pomisli: bela obleka krstne nedolžnosti, — kako žalostno, ko bi bila zastonj okrasila tvojo detinsko dušo! Toliko lepih nauk in opominov, kako strašno, ko bi ti kdaj peklo nasproti zaklicalo: zastonj! Skrbljivost tvoje dobre matere, trud tvojih učiteljev, svarilo dobrih prijateljev — zastonj! Sveti zakramenti, vse spovedi, sveta obhajila — zastonj! Jezusovo grenko trpljenje, njegova bridka smrt, njegova rešilna kri — zastonj! Vsa neizmerna ljubezen božjega Srca — zastonj!

Nove knjige in listi.

Alojzij Stroj. *Kratka zgodovina katoliške cerkve za šole.* Z 28 podobami. V Celovcu 1904. Natisnila in založila tiskarna družbe sv. Mohorja. Cena vezani knjigi 1 K 40 v. — Vrlo dobro sestavljena šolska knjiga, ki bo pa dobro došla tudi vsakemu odraslemu izobražencu, ki se zanima za cerkveno zgodovino sploh, posebej pa za zgodovino naše ožje domovine.

Kržič Anton. *Zgodovina svete katoliške cerkve za srednje šole.* V Celovcu 1904. Natisnila in založila tiskarna družbe sv. Mohorja. Cena vezani knjigi 1 K 80 v. — Ta cerkvenozgodovinska knjiga je osnovana še na širši podlagi in je namenjena srednjim šolam (in učiteljskemu); a bo v zvezi s poprejšnjo jako primerna in koristna olikanim čitateljem sploh.

Gorko priporočamo obe knjigi zlasti izobraževalnim in bralnim društvom, šolskim in drugim knjižnicam.

Urina zastavica v števil 3:

JEZUS KRISTUS.

Prav so rešili: Drešar Franc, Naglič Karol, Nastran Ciril in Valjavec Franc, učenci III. razreda, Mastnak Viktor, učenec V. razreda v Kamniku; Fatur Slavko, Likar Stanko, učenca na Rakeku; Marinko J. in Diecl Ivan, gimn. v Novem mestu; Hočevar Milan, učenec IV. razreda v Celju; Borghi Minka, učenka na Zidanem mostu pri Loki; Stele Marija in Kenda Antonija, učenki V. razreda v Mekiňjah; Trobej Pepca in Mimi, Vranjek Tinca, Jezernik Jerica, učenke v St. Ilju pod Gradičem; Grašek Slavko, uč. II. razr. v Kamniku; Svetina Fr. in Ida, učenca v Pliberku; Gregorič Vera, učenka III. razr. na c. kr. vad. v Ljublj.; Beč J., Dornik Ivan, Novak Karol, učenci IV. razr. v Kamniku; Stritof Stanko, II. b v Ljubljani; Schweiger Frida, uč. II. razr. v Trzinu; Žargi Ivan, učenec III. razr. v Kamniku; Kral Franca, učenka III. razr. v Rajhenburgu (vas Dovško); Vrezec Minka in Stanko, učenca v Ribnem pri Bledu; Žargi Mici, učenka VII. razreda pri čč. uršulinah v Mekiňjah; Sovinšek Franca in Veršnik Ana, učenki v Novi Stifci pri Gornjem Gradu; Bernik Janez, Potočnik Martin, Tavčar Jakob in Jožef, Kokalj Janc, Habjan Ignacij, učenci pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko; Pohlin Maks, učenec IV. razreda v Kamniku.

Šaljivo vprašanje v števil 3:

Starost.

Pravsta odgovorila: Zdenka in Franc Vrečko v Celju.

Oboje so prav rešili: Bratina Franc, Janžekovič Janez, Klemenčič Anton, Ostrc Matija in Micka, učenci V. razreda pri Sv. Križu na Murskem polju; Kogovšek Jakob v Dravljah; Tavčar Mira, šolska voditeljica, Ambrožič Ivanka, Koman Dragica, Staniša Anica in Pepka, Gosenca Franca, Kralj Mici in Mimi, Bačar Micika, Lenarčič Micika, Mrvič Slavko, Radovičević Ivan, Umek Lojzek, Brudar Jožko, učenci v Podgradu pri Rudolfovem; Schelig Irma, nadučiteljeva hčerka pri Sv. Jederti nad Laškim; Sunčič Ivana, Bartel Alojzija in Stanic Matilda, učenke V. razreda pri Svetem Križu na Murskem polju; Gruden Amalija, Pagon Franciška, Bajt Fanči, Podobnik Poldka, Gabrovšek Mici in Finči, Kanduč Nežka in Pečirka Anica, učenke VI. razr. v Idriji; Ivanc Anica, Prelog Fanica, Kranjc Irmica, Novak M., Santl Marija in Rozman Marija, učenke V. razr. pri Sv. Križu na Murskem polju; Podboj Terezija, Vidmar M., Ožbalt Marija, Katern Ivanka, Martinčič Pepca, Kosec Anica, Novak Marija, Gröbner Marija, Zadnik Franciška, Godeša Franciška, Žitko Jožeta, učenke III. razr. v Planini; Pušenjak, učenka realke v Ljutomeru, in Pušenjak Stanko, učenec na Čvencu; Vizjak Stanko, učenec v Ljubčehni; Blumer Marijanka in Kunšt Mici, učenki IV. razreda v St. Pavlu v Sav. dol.; Černe Lenka in Vilfan, samostanski gojenki v Smihelu p. Rudolfovem; Chrobot Mirko, dijak (III. b) v Kranju; Polak Vida, Sušnik Katinka, Kamnar Micika, Čop Anica, Fock Mimi, Porenta Ivanka, Fock Ana, Šolar Jerica, Gradišnik Olga, Šmid Martinka, Jezovnik Slava, Vilman Marija, Kuralt Marija, Borri Mar., Domjanič Mira, Trante Minka, Rant Rezka, Prevč Matilda, učenke II. razreda meščanske šole v Škofji Loki; Albrecht Ivan, dijak v Kranju; Budja Marija, Magdič M. in Znidaršič Marija, učenke V. razreda pri Sv. Križu na Murskem polju.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 5 K 20 h, za pol leta 2 K 60 h — Uredništvo in upravnništvo sv. Petra cesta št. 78, v Ljubljani.

Izdaje društvo „Pripravniški dom“. — Urejuje Ant. Kržič. — Tiska Katoliška Tiskarna v Ljubljani.